

نقش کمرنگ ایران در نقشه گازی جهان/ ترکیه جای گاز ایران در نخجوان را گرفت

یک کارشناس حوزه قفقاز گفت: ترکیه دریافت‌کننده گاز است و قرار است گاز از آذربایجان به گرجستان و از مسیر خط لوله به ترکیه و نخجوان برسد، کاملاً واضح است که هدف کم کردن و یا قطع وابستگی انرژی نخجوان به ایران است.

به گزارش **مشعل نیوز**؛ سیدمحمدرضا دماوندی، درباره جایگزینی ترکیه به جای ایران برای صادرات گاز به نخجوان و پیامدهای حذف ایران از بازارهای صادراتی اظهار داشت: این موضوع مسبوق به سابقه است و از قبل قابل پیش‌بینی بود، از چند سال قبل اعلام کرده بودند که قرار است خط لوله انتقال گاز ایغدیر به نخجوان از شرق ترکیه اجرا شود و مشخص بود که این پروژه با هدف قطع وابستگی نخجوان از ایران است.

وی افزود: ترکیه دریافت‌کننده گاز بوده و قرار است گاز از آذربایجان به گرجستان و از مسیر خط لوله به ترکیه و نخجوان برسد، کاملاً واضح است که هدف کم کردن و یا قطع وابستگی انرژی نخجوان به ایران است تا همزمان کانال‌های صادراتی ایران به کشورهای همسایه کاهش و بتدریج قطع شود.

این کارشناس حوزه قفقاز گفت: طبیعی است که نقشه ترکیه در درازمدت ایجاد جهان ترک است، ترک‌ها بعد از فروپاشی عثمانی بدنبال این هستند که ترکیه را تا شرق و مرزهای چین گسترش دهند و به همین دلیل پیوستگی با جمهوری آذربایجان پدید آمد، همچنین بدنبال این هستند که در ادامه به دریای کاسپین و ترکمنستان پیوندند و در این راستا برخی اقدامات در حوزه اقتصادی و فرهنگی انجام می‌دهند که جهان ترک را معنادار می‌کند و این در تضاد با منافع ایران خواهد بود.

وی خاطرنشان کرد: تصور کنیم ترکیه قبلاً واردکننده گاز از ایران بود و بتدریج این وابستگی را کم و انرژی را از آذربایجان تامین

کرده و ادامه این روند تحت عنوان کریدور زنگزور است که خاک آذربایجان را به نخجوان متصل کرده تا مستقیم رفت و آمد کنند، تمام اقدامات به گونه‌ای است که راه‌های ارتباطی ایران با همسایگان شمالی را قطع و بتدریج بی‌اثر کنند. عبارت دیگر هدف تنها قطع و عدم وابستگی گازی به ایران نیست، هدف این است که به ایران فشار وارد شود و نفوذ کشور ما در منطقه کاهش یابد.

دماوندی در ادامه به موضوع انتقال گاز ترکمنستان از مسیر ایران به ترکیه اشاره و اظهار داشت: عبور گاز ترکمنستان به ترکیه از مسیر ایران؛ سوآپ است، درواقع در عین همکاری؛ سهمی از گاز را برداریم، یعنی انرژی را در یک نقطه‌ای از سرزمین دریافت و در نقطه‌ای دیگر تحویل دهیم و بخشی از نیاز خودمان را نیز در نقاط کور مرتفع می‌کند، ما برای انتقال گاز از مناطق جنوبی به مناطق شمالی و دوردست مخصوصاً در زمستان که افت فشار داریم بنابراین این پروژه سوآپ یک امتیاز است که از گاز استفاده کنیم، ضمن اینکه در بلندمدت در صورت انتقال انرژی از بستر دریای کاسپین و احداث خط لوله گاز و نفت از شرق به غرب و از مسیر این دریا؛ ایران نیز می‌تواند از فرصت استفاده کند.

وی درباره چشم‌انداز گازی ایران گفت: ما یک مشکل در گاز داریم و آن اینکه میزان تولید و مصرف بالانس نیست ما حجم مصرف بالایی داریم که بخشی ناشی از فرهنگ مصرف است که باید اصلاح شود، ما بالاتر از میانگین مصرف داریم، وسایل ما استاندارد نیست و این باعث ناترازی شده زیرا حجم مشخصی را می‌توانیم تولید کنیم در نتیجه عدد زیادی برای صادرات باقی نداریم.

این کارشناس حوزه انرژی خاطرنشان کرد: در حال حاضر در زمینه صادرات گاز به همسایه شرقی و خط لوله صلح مبهم مانده است، انتقال گاز به ترکیه بتدریج کاهش پیدا کرد، انتقال گاز به عراق به دلیل تحریم استمرار ندارد، خط لوله نخجوان را از دست دادیم، ارمنستان هم می‌تواند تحت تاثیر انتقال انرژی از آذربایجان به نخجوان قرار گیرد، یعنی اگر خط انتقال نفت و گاز آذربایجان به خاک نخجوان از ارمنستان گذر و ارمنستان موافقت کند، این کریدور ایجاد شود سهم ارمنستان نیز پرداخت خواهد شد و این باعث می‌شود که بخشی از نیاز ارمنستان هم به گاز ایران کاهش پیدا کند بنابراین آنچه به طور کلی دیده می‌شود صادرات گاز ایران بسیار اندک خواهد بود و نمی‌توان عدد قابل توجهی را از صادرات گاز در بودجه لحاظ کرد.

به گزارش ایلنا، رؤسای جمهور آذربایجان و ترکیه خط لوله گازی ایغدیر-نخجوان را افتتاح کردند و عملاً ترکیه جایگزین ایران در تأمین گاز جمهوری خودمختار نخجوان شد.

پرویز شاهیبارف، وزیر انرژی جمهوری آذربایجان ظرفیت انتقال سالانه خط لوله ایغدیر-نخجوان را ۷۵۰ میلیون متر مکعب عنوان کرد که قابلیت افزایش به دو برابر سطح کنونی را دارد.

الهام علییف، رئیس‌جمهور آذربایجان نیز با تأکید بر نقش خط لوله یادشده در تأمین امنیت انرژی نخجوان، بر همکاری‌های فزاینده حوزه ترانزیت کالا و انرژی دو کشور تأکید کرده و گفته است: پارسال این کشور ۲۵ میلیارد متر مکعب صادرات گاز داشت که نیمی از آن از طریق ترکیه راهی ۱۰ کشور اروپایی و بقیه تحویل بازار داخلی ترکیه و گرجستان شد.

قرارداد سوآپ گاز میان دولت باکو و تهران در سال ۱۳۸۳ امضا شد و ایران سالانه حدود ۴۰۰ میلیون متر مکعب گاز جمهوری آذربایجان را در منطقه آستارا دریافت می‌کرد و با کسر ۱۵ درصد از آن (۶۰ میلیون متر مکعب) به عنوان حق سوآپ، گاز خودش را از منطقه جلفا تحویل نخجوان می‌داد.